

ROMANTIKUD

Tomi Markus Alber

TA-18E

2018

George Gordon Byron

Elust:

- 1) Byroni isa oli kapten John Byron, kes suri juba 1791. aastal, ja ema šoti Gighti aadlisuguvõsast pärit ema Catherine Gordon
- 2) Kümneaastane elas Byron koos emaga Šotimaal Aberdeenis ja sai varase hariduse Aberdeeni ladina koolis
- 3) Kümneaastaselt päris ta pärast oma vanaonu surma Newstead Abbey mõisa Nottinghamshire'is
- 4) Alates 1799. aasta augustist õppis Byron Dulwichi koolis, aastail 1801–1805 Harrow' koolis ja seejärel Cambridge'i ülikooli Trinity College'is
- 5) 2. jaanuaril 1815 abiellus ta Anne Isabella Milbanke'iga

Loomingust:

- 1) „Gjaur“ (1813)
- 2) „Korsaar“ (1814)
- 3) „Lara“ (1814)
- 4) „Manfred“ (1817)
- 5) „Don Juan“ (1819–1824; lõpetamata poem)

P. B. Shelley

Elust:

- 1) Percy Bysshe Shelley (4. august 1792 – 8. juuli 1822) Shelley sündis väga jõukas Sussexi maa-aadli perekonnas baronetitiitli pärijana
- 2) Ta sai hariduse Eton College'is ja Oxfordi Ülikooli University College'is
- 3) Tema esimene avaldatud teos oli gooti romaan „Zastrozzi“ (1810), milles ta väljendas oma ateismi kelm Zastrozzi kuju kaudu
- 4) 1811 avaldas Shelley pamfleti „Ateismi paratamatus“, mille pärast ta pidi koos Hoggiga Oxfordist lahkuma
- 5) Shelley, kes oli õnnetus abielus, armus Godwini ja Mary Wollstonecrafti tütresse Marysse. Juulis 1814 põgenesid nad mandrile, läbides Prantsusmaa ja jõudes Šveitsi. Kuue nädala pärast sai neil raha otsa ja nad naasid Inglismaale.

Loomingust:

- 1) „Ozymandias“
- 2) „Ode to the West Wind“
- 3) „To a Skylark“.
- 4) gooti romaan „Zastrozzi“
- 5) „Ateismi paratamatus“

V. Hugo

Elust:

- 1) Victor Marie Hugo (26. veebruar 1802 – 22. mai 1885) oli prantsuse kirjanik. Ta oli tähtsaim prantsuse romantik
- 2) 1841 valiti Hugo Prantsuse Akadeemiasse
- 3) 1841 tõstis Louis-Philippe I ta aadliseisusse ja ta määrati parlamendi ülemkotta.
- 4) Pärast 1848. aasta revolutsiooni valiti ta Teise Vabariigi Seadusandlikku Assambleesse ja Konstitutsioonilisse Assambleesse
- 5) Pärast Napoleoni kukutamist 1870 naasis ta kodumaale, kus teda võeti vastu rahvuskangelasena ning valiti kohe Rahvusassambleesse ja Senatisse

Loomingust:

- 1) „Idamaised laulud“ (1829)
- 2) „Sügislehed“ (1831)
- 3) „Hukkamõistetud viimne päev“
- 4) „Meretöölised“ (1866)
- 5) „Cromwell“ (1827)

W. Scott

Elust:

- 1) Walter Scott sündis Šotimaal Edinburgh's
- 2) Ta oli juristi poeg
- 3) Ta õppis Edingburghi ülikoolis õigusteadust ning töötas Šotimaa kohtuametis
- 4) Saanud juriidilise hariduse, süvenes Scott Inglise seadusandlusse ja ühiskondlikesse suhetesse
- 5) Scott oli üks romantilise ajalooainelise romaani rajajaid, tema mõjul hakati seda žanrit kasutama kogu Euroopas

Loomingust:

- 1) „Napoleoni elulugu“ (1872)
- 2) „Šotimaa ajaloo“ (1829-30)
- 3) „Lammermoori mõrja“ (1819)
- 4) „Quentin Durward“ (1823)
- 5) „Viimse minstreli lugulaul“ (1805)

S. Petöfi

Elust:

- 1) Tema vanemad olid slovakiid ja sünninimi oli tal Alexander Petrovics, ta ungaripärastas oma nime 1842. aastal alustades kirjanikukarjääri
- 2) Kooliteed alustas ta viie ja poole aastasena luterlikes õppeasutustes: Kecskeméti koolis (1828–1831), Sárszentlőrincis (1831–1833), Pesti luteri gümnaasiumis (1833–1834)
- 3) 1844. aastal jõudis ta otsusele ja läks jala Pesti, et oma luuletused välja anda
- 4) 15. märtsil 1847 ilmusid tema kogutud luuletused, seniste luuletuste täielik kogu
- 5) 15. märtsil 1848 oli ta üks revolutsiooni algatajatest Ungaris ja 12-punktilise nõudmiste nimekirja kaasautor

Loomingust:

- 1) „Ibolyák“
- 2) „Veinijooja“
- 3) „Rahvuslaul“
- 4) „Sangar János“
- 5) „Timuka köis“

A. Mickiewicz

Elust:

- 1) Ta veetis enda lapsepõlve Navahrudakis, teda õpetas ta ema
- 2) Ta oli pärit Poolast
- 3) Septembris 1815 Õppis ta Vilniuse Ülikoolis õpetajaks
- 4) Pärast lõpetamist hakkas ta õpetama keskkooli õpilasi Kaunases 1819-1823
- 5) 1849 aasta talvel avaldas ta prantsuse keeles ajalehe „La Tribune des Peuples“

Loomingust:

- 1) Ta on poola rahvuseepose „Pan Tadeusz“ autor.
- 2) „Grażyna“ 1823
- 3) „Sonety krymskie“
- 4) „Konrad Wallenrod“ 1828
- 5) „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego“

H. Heine

Elust:

- 1) Alates 1803. aastast käis Harry Heine juudi erakoolis
- 2) Lütseumis käis ta alates 1810. aastast, ent lahkus sellest kooli lõpetamata 1814. aastal
- 3) 1815–1816 töötas Heine vabatahtlikuna esmalt Frankfurdi pankuri Rindskopffi juures.
- 4) 1844. aastal, sai Heinest Pariisi looži Les Trinosophes liige
- 5) 1816. aastal asus Heine tööle oma jõuka onu Salomon Heine pankas Hamburgis

Loomingust:

Filmid:

- 1) „Das Leben ist weder Zweck noch Mittel: Das Leben ist ein Recht“
- 2) „Wir haben alles mitgeträumt“
- 3) „Die zweite Vertreibung aus dem Paradies“
- 4) „Es ist eine alte Geschichte“
- 5) „Denk ich an Deutschland in der Nacht“

H. C. Andersen

Elust:

- 1) Hans Christian Andersen sündis Taanis Odense linnakeses lihtsas perekonnas ainsa lapsena.
- 2) Oli Taani kirjanik
- 3) 14-aastasena siirdus ta Kopenhaagenisse, et leida tööd näitlejana
- 4) Tema esimene näidend Kuninglikus Teatris etendus 1829. aastal
- 5) Alates 1831. aastast reisis ta palju Euroopas ning kirjutas reisikirju

Loomingust:

- 1) „Inetu pardipoeg“ (1843)
- 2) „Keisri uued rõivad“ (1837)
- 3) „Väike merineitsi“ (1836)
- 4) „Printsess herneteral“ (1835)
- 5) „Pöial-Liisi“ (1835)

A. Puškin

Elust:

- 1) Sündis Moskvas
- 2) Ristiti 8. juunil 1799
- 3) Puškin alustas õpinguid 1811. aastal Peterburi eeslinna Tsarskoje Selo lütseumis
- 4) 1830. aastal abiellus Aleksandr Puškin Natalja Gontšarovaga
- 5) 1837. aasta 9. veebruaril osales ta duellil ja suri

Loomingust:

- 1) „Jevgeni Onegin“
- 2) „Boriss Godunov„
- 3) „Dubrovski“
- 4) „Kapteni tütar“
- 5) „Pugatšovi lugu“

M. Lermontov

Elust:

- 1) Sündis Moskvas aastal 1814
- 2) Õppis esmalt prantslasest koduõpetaja Gendrot' juhendamisel ja hiljem Moskvas ülikooli pansionaadis
- 3) Pettus ülikoolis ja astus sõjakooli
- 4) Novembris 1832 nimetati ta alamohvitserina teenima kaardiväe husaaripolku
- 5) Osales duellis ja suri

Loomingust:

- 1) „Valelik“
- 2) „Mõtisklus“
- 3) „Poeedi surm“
- 4) „Puri“
- 5) „Maskeraad“